

Konsultant Krajowy w dziedzinie pielęgniarstwa
dr n. biol. Grażyna Kruk- Kupiec
Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Chirurgii Urazowej ,
Piekary Śląskie, 41-940 ul. Bytomska 62
Tel. 032 3934 – 299

ZALECENIA KONSULTANTA KRAJOWEGO W DZIEDZINIE PIEŁĘGNIARSTWA

w sprawie prowadzenia profilaktyki odleżyn u pacjentów hospitalizowanych

Zalecenia obowiązują w lecznictwie stacjonarnym , w oddziałach gdzie są hospitalizowani pacjenci zagrożeni powstaniem odleżyn jak również z już powstałymi zmianami odleżynowymi, zalecenia są oparte na standardzie wydanym w roku 1995 przez NRPIP w Warszawie

Zalecenie I.

W sprawie organizacji pracy jak również działań podejmowanych przez kadrę zarządzającą na poziomie szpitala

» Na poziomie szpitala jest powołana komisja lub zespół ds. profilaktyki odleżyn

Zadania komisji (zespołu) :

1. Działalność edukacyjna nakierowana na pracowników oraz pacjenta i jego rodzinę
2. Opiniowanie wyników prowadzonej profilaktyki , na podstawie rejestru pacjentów zagrożonych oraz pacjentów u których wystąpiły zmiany odleżynowe
3. Opiniowanie wyposażenia oddziałów w środki oraz sprzęt mające zastosowanie w zapobieganiu odleżynom
4. Wnioskownie o zakup środków , sprzętu w ramach programu zapobiegania odleżynom
5. Proponowanie zmian organizacyjnych z zakresie realizacji programu zapobiegania odleżynom

Zalecenie II

W sprawie rejestru pacjentów zagrożonych oraz pacjentów z powstałymi odleżynami

» Na poziomie oddziałów a następnie szpitala jest prowadzona analiza pacjentów zagrożonych oraz pacjentów z odleżynami.

Rejestr służy do miesięcznej ewidencji pacjentów z odleżynami oraz pacjentów zagrożonych powstaniem odleżyny .

» Na poziomie szpitala jest prowadzona na bazie rejestrów z poszczególnych oddziałów , roczna ewidencja statystyczna

Zalecenie III

W sprawie oceny zagrożenia ryzyka wystąpienia odleżyny

» Każdy nowoprzyjęty pacjent w okresie pierwszych 2 godzin swojego pobytu w oddziale zostaje oceniony pod kątem zagrożenia powstania odleżyn przy użyciu jednej ze skal (Norton , Waterlow, Douglas lub innej uznanej i mającej zastosowanie w ocenie stopnia zagrożenia)

» Ocena jest powtarzana wg. przyjętego schematu w oddziale np. 2 lub 3 razy w tygodniu lub częściej gdy stan pacjenta wymaga intensywnej opieki pielęgniarstwa

Zalecenie IV

W sprawie dokumentacji

» Chorym którzy uzyskują liczbę punktów klasyfikującą ich do grupy zagrożonych odleżynami zakładana jest dokumentacja pacjenta zagrożonego powstaniem odleżyn

» W sytuacji pacjentów z odleżynami zakładana jest dokumentacja pacjenta z odleżynami oraz dokumentacja pacjenta zagrożonego powstaniem odleżyn

Zalecenie V

W sprawie stosowania środków o działaniu miejscowym na skórę pacjenta w ramach profilaktyki odleżyn

Oddziały szpitalne w których są hospitalizowani pacjenci z grupy ryzyka zagrożenia powstaniem odleżyn bądź pacjenci z powstałymi zmianami odleżynowymi , powinny być bezwzględnie zaopatrzone w środki do miejscowego stosowania na skórę o działaniu :

Zalecenie VI

W sprawie stosowania materacy zmiennociśnieniowych stosowanych w profilaktyce odleżyn

W oddziałach szpitalnych gdzie są hospitalizowani pacjenci z grupy ryzyka powstania odleżyn bądź z powstałymi już odleżynami powinny znajdować się materace zmiennociśnieniowe .

Zalecenie VII

W zakresie stosowania udogodnień

W oddziałach szpitalnych gdzie są hospitalizowani pacjenci z grupy ryzyka powstania odleżyn bądź z już powstałymi powinny znajdować się następujące udogodnienia :

- Pielęgnacyjnym
- Antybakteryjnym
- Nawilżającym i natłuszczającym skórę
- Regeneracyjnym w sytuacji np. maceracji naskórka
- Łagodzącym podrażnienia
- Przywracającym pH skóry
- Poduszki przeciwodleżynowe , zmiennociśnieniowe
- Specjalistyczne podkłady oraz pokrowce na materace mające zastosowanie w profilaktyce odleżyn
- Kółka z pianki
- Maty i podkłady do bezpiecznego przemieszczania chorych
- Podnośniki oraz inny nowoczesny sprzęt mający zastosowanie w profilaktyce i leczeniu odleżyn

Zalecenie VIII

w sprawie edukacji pacjenta

Każdy pacjent z grupy ryzyka zagrożenia powstaniem odleżyn oraz w razie konieczności jego rodzina lub opiekunowie przed wypisaniem z oddziału szpitalnego powinni posiadać wiedzę z zakresu zapobiegania odleżynom.

